

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk

OCW/10898151

RIS321255

Contactpersoon

Audrey Mussoni

Dienst

Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn

Afdeling

OCW Stad en Bestuur

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

audrey.mussoni@denhaag.nl

Datum

27 mei 2025

Onderwerp

Afdoening motie: 'Veranker hoogbegaafdheid in het Haags onderwijsbeleid'

Uw raad heeft tijdens het themadebat primair en voortgezet onderwijs op 23 januari 2025 de door het raadslid mevrouw Verduin ingediende motie 'Veranker hoogbegaafdheid in Haags onderwijsbeleid?' (RIS321255) aangenomen.

De motie luidt als volgt:

Constaterende dat:

- twee tot drie procent van de Haagse kinderen hoogbegaafd is;
- uit onderzoek van 'Thuiszitters tellen' blijkt dat naar schatting 25% van de thuiszitters hoogbegaafd is.

Overwegende dat:

- ouders van hoogbegaafde kinderen aangeven dat er in Den Haag nog passende onderwijsplekken ontbreken wat kan leiden tot thuiszitten;
- in het actieplan Haags Hoogbegaafd (RIS321140), in overleg met ouders van hoogbegaafde kinderen, ervaringsdeskundigen en experts, 7 voorstellen worden gedaan. Te weten:
 - vroegtijdige screening;
 - training bij consultatiebureaus;
 - leren van andere regio's;
 - meer kennisverspreiding bij docenten, ouders en hulpverleners;
 - hoogbegaafdheidsklassen op scholen;
 - tussenvoorziening tussen basisschool en middelbare school;
 - een hoogbegaafdheidsschool in Den Haag

Van mening dat:

- de onlangs ingezette training, ondersteuning en uitbreiding van een extra groep een positieve stap is naar een meer dekkend aanbod;
- elk kind een goede onderwijsplek verdient en thuiszitten voorkomen dient te worden;
- ieder kind het recht heeft op leren.

Verzoekt het college:

- *de actiepunten uit het actieplan Haags Hoogbegaafd (RIS321140) te bespreken met relevante en verantwoordelijke partners waaronder in elk geval de samenwerkingsverbanden passend onderwijs (SPPOH en SWV VO), de samenwerkingsverbanden in de jeugdhulp (RondomJou en Kracht) en ervaringsdeskundige ouders;*
- *de uitkomsten van deze gesprekken mee te nemen in de invulling van de Haagse Educatieve Agenda 2026-2030 en de Raad hierover te informeren.*

Hierbij informeert het college de raad over de afdoening van de motie:

De motie stelt dat 2 tot 3 procent van de Haagse kinderen hoogbegaafd is. Hoewel dit een algemeen gehanteerde schatting is, zijn er geen actuele, specifieke of onderbouwde cijfers beschikbaar voor de stad Den Haag. Ook kan het college de stelling dat ‘25% van de thuiszitters hoogbegaafd zijn’ niet herleiden tot het onderzoek *Thuiszitters Tellen* (Balans, 2024). Wel bevestigen gesprekken met het onderwijs en ouders dat er aanvullende aandacht nodig is in Den Haag om voldoende passend onderwijs te kunnen bieden aan hoogbegaafde kinderen.

Hoogbegaafde kinderen hebben doorgaans andere onderwijsbehoeften dan hun leeftijdgenoten. Ze leren sneller, zijn kritisch, hebben behoefte aan meer diepgang en zijn gebaat bij meer autonomie in hun leerproces. Zonder een passende onderwijsomgeving bestaat het risico op verveling, onderpresteren of sociale-emotionele problemen. In navolging van het advies van de *Algemene Onderwijsbond* en *Ouders & Onderwijs* zal de landelijke norm voor basisondersteuning naar verwachting dan ook specifieke kaders stellen voor de begeleiding van hoogbegaafde kinderen. Het samenwerkingsverband voor primair onderwijs in Den Haag werkt vooruitlopend op deze landelijke ontwikkeling al met richtlijnen binnen de basisondersteuning voor de ondersteuning van hoogbegaafde leerlingen.^{1 2 3}

Basisondersteuning verwijst naar de minimale ondersteuning die scholen bieden aan alle leerlingen om hen in staat te stellen zich optimaal te ontwikkelen. Dit omvat het aanpassen van lesmethodes, het bieden van extra uitdaging en het zorgen voor een ondersteunende leeromgeving. Voor hoogbegaafde kinderen betekent dit dat hun specifieke behoeften op het gebied van snelheid, diepgang en autonomie meegenomen worden in de onderwijsaanpak. Dit omvat ook het signaleren van begaafdheid en het zorgen voor voldoende expertise in de school om de ondersteuning effectief te kunnen bieden.

In lijn met deze aanpak, en aansluitend bij de landelijke beweging richting inclusief onderwijs, werken in Den Haag de samenwerkingsverbanden passend onderwijs – SPPOH (primair onderwijs) en SWVZHW (voortgezet onderwijs) – samen met scholen aan het versterken van passend onderwijs voor hoogbegaafde kinderen binnen de basisondersteuning, waarbij er aanvullend ook toegang is tot de inzet van extra ondersteuning. Het zwaartepunt ligt hierbij op het verstevigen van de context, door de expertise van onderwijsprofessionals te vergroten, kennisuitwisseling tussen scholen te stimuleren en de samenwerking te verbeteren tussen professionals binnen en rondom de school. Zo wordt gewerkt aan breed toegankelijke onderwijsmogelijkheden voor hoogbegaafde kinderen, zowel binnen het regulier als het speciaal onderwijs.

¹ Advies landelijke norm voor basisondersteuning: [Advies landelijke norm voor basisondersteuning | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

² Het ministerie van OCW is voornemens om in 2027 een wetsvoorstel in te dienen voor een landelijk geldende norm voor basisondersteuning: <https://open.overheid.nl/documenten/cd7726b9-c852-4a5d-a446-5896ad940612/file>

³ Ondersteuningsplan SPPOH 2021-2025: [Ondersteuningsplan-2021-2025-versie-2.0-na-herstelopdracht-vastgesteld-door-Bestuur-OPR-en-OOGO_o.pdf](#)

Activiteiten en voorzieningen hoogbegaafdheid in Den Haag

Het Ministerie van OCW heeft in twee opeenvolgende periodes (2019-2023 en 2023-2025) subsidies verstrekt aan samenwerkingsverbanden passend onderwijs ter versterking van het onderwijsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen. Met deze aanvullende middelen zijn in Den Haag de onderstaande activiteiten uitgevoerd. Onderzoeksbureau Oberon is gevraagd de effectiviteit van beide subsidieregelingen te evalueren. Naar aanleiding van deze evaluatie verwacht het ministerie medio 2025 informatie te verstrekken over de mogelijke structurele verankering van middelen voor hoogbegaafdheidsonderwijs.⁴

Primair onderwijs

Tussen 2019 en 2023 ontvingen 51 scholen impuls gelden van SPPOH om, op basis van een ontwikkelplan, te investeren in de versterking van het schoolbeleid rondom hoogbegaafdheid en in het vergroten van de professionele expertise binnen teams. Daarnaast zijn masterclasses en scholingstrajecten aangeboden om de deskundigheid van onderwijsprofessionals te bevorderen op thema's als vroegsignalering en verrijkende onderwijsmethoden.

In het kader van kennisuitwisseling is er een bovenbestuurlijk leernetwerk opgericht dat vier keer per jaar bijeenkomt. Ook is er een online kennisbank beschikbaar, waarin praktische informatie over passend onderwijs voor begaafde kinderen te vinden is. Voor uitgebreidere consultatie kunnen scholen het Steunpunt Begaafdheid inschakelen dat meedenkt over oplossingen bij specifieke casussen. Sinds 2019 maken jaarlijks ongeveer 70 scholen gebruik van deze voorziening.⁵

Hoewel hoogbegaafdheid op zichzelf geen psychische aandoening of ontwikkelstoornis is, kunnen de bijkomende uitdagingen door onbegrepen of onvoldoende ondersteunde behoeften ertoe leiden dat hoogbegaafde kinderen toch zorg nodig hebben om zich goed te kunnen voelen in hun omgeving. In het primair onderwijs bieden de bovenschoolse C+ groepen een geschikte omgeving voor deze kinderen. Hier ontvangen ze tijdelijk de benodigde ondersteuning, met als doel weer te integreren op de school van inschrijving of het voortgezet onderwijs. Er zijn twee C+ groepen, beide op SBO de Bonte Vlinder, met plek voor in totaal 25 leerlingen. In deze klassen wordt onderwijs en zorg in een klassikale setting gecombineerd. Daarnaast biedt het multidisciplinaire team van de Bonte Vlinder ambulante ondersteuning aan kinderen die met extra hulp op hun eigen school kunnen blijven.

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs hebben tussen 2019 en 2023 tien scholen gebruik gemaakt van de aanvullende middelen om het hoogbegaafdheidsonderwijs te versterken. Sinds 2023 is dit aantal gegroeid tot 24 scholen. Met deze middelen zijn onder andere opleidingen tot hoogbegaafdheidscoördinator voor medewerkers bekostigd. Daarnaast is er een leernetwerk begaafdheid voortgezet onderwijs, dat sinds schooljaar 2024–2025 inhoudelijk afstemt met het leernetwerk primair onderwijs en gezamenlijk bijeenkomsten organiseert.

Hoogbegaafde kinderen zijn vaak cognitief sneller klaar voor het voortgezet onderwijs dan hun leeftijdsgenoten, maar op sociaal-emotioneel vlak zijn ze soms nog niet voldoende ontwikkeld om direct door te stromen. Vanuit deze behoefte is in schooljaar 2021-2022 een groep 9-klas gestart op het Gymnasium Novum in Voorburg. Deze klas was aanvankelijk alleen toegankelijk voor Haagse leerlingen ingeschreven bij scholen binnen het Panta Rhei-schoolbestuur.

⁴ Kamerbrief Hoogbegaafdheid, 2024: <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-56d1b43c0b0a15e8078661641a764c7ed6d70a68/pdf>

⁵ Eindevaluatie Project Begaafdheid: [Eindevaluatie-SPPOH-project-begaafdheid-2019-2024-definitief-online-versie.pdf](#)

Inmiddels is de voorziening breder toegankelijk en kunnen ook leerlingen van andere schoolbesturen gebruik maken van de faciliteit. Leerlingen ontvangen in deze klas lessen op vwo+ niveau, waarbij ze worden voorbereid op een soepele overgang naar een reguliere voortgezet onderwijsklas. Daarnaast werken SPPOH, SWVZHW en vertegenwoordigers van scholen aan de doorontwikkeling van de BOVO-procedure om specifiek de overdracht van hoogbegaafde leerlingen van het primair naar het voortgezet onderwijs te verbeteren.⁶

SWVZHW signaleert dat er aanvullende voorzieningen nodig zijn voor zogenoemde dubbel-bijzondere leerlingen: kinderen die hoogbegaafd zijn en daarnaast een aanvullende zorgbehoefte hebben. In het primair onderwijs wordt hiervoor ruimte geboden binnen de C+ groepen. In de komende tijd wordt verkend op welke wijze er ook in het voortgezet onderwijs passende ondersteuning voor deze doelgroep gerealiseerd kan worden.

Beide samenwerkingsverbanden zijn voornemens de genoemde initiatieven voort te zetten en verder uit te breiden, zodra duidelijk is welke middelen het ministerie hiervoor beschikbaar stelt.

Reactie actieplan Haags Hoogbegaafd

Vroegtijdige screening en training bij consultatiebureaus

Binnen het project Begaafdheid van SPPOH is ingezet op het versterken van de samenwerking tussen onderwijs- en jeugdhulpprofessionals, met als doel hoogbegaafdheid vroegtijdig te signaleren en passende ondersteuning te bieden. In het voortgezet onderwijs zijn de tien scholen die aanvullende middelen hebben ontvangen voor hoogbegaafdheidsonderwijs gevraagd om de implementatie van een signaleringsinstrument onderdeel te maken van hun aanpak. Het eerstvolgende leernetwerk in juni 2025 staat dan ook in het teken van vroegsignalering.

Daarnaast vindt in mei 2025 een ambtelijk overleg plaats tussen de gemeente en belangenorganisaties om te verkennen hoe hoogbegaafdheid ook vóór de schoolgaande leeftijd beter kan worden herkend, bijvoorbeeld via het consultatiebureau. Met deze aanpak geeft het college invulling aan de aanbeveling om vroegsignalering te versterken en professionals hierin te scholen.

Leren van andere regio's

SPPOH, SWVZHW en de gemeente Den Haag nemen actief deel aan een leer- en strategisch netwerk met andere G4-gemeenten. Dit netwerk bevordert structurele kennisuitwisseling over de organisatie van passend onderwijs, met specifieke aandacht voor de grootstedelijke context en de gezamenlijke beweging richting inclusiever onderwijs.

Het college is bekend met het bestaan van voltijdsonderwijs voor hoogbegaafde leerlingen in andere steden, maar ondersteunt de gekozen koers van het Haagse onderwijsveld om te investeren in de ontwikkeling en versterking van inclusieve scholen. Hierbij staat centraal dat scholen toegankelijk zijn voor een diverse groep leerlingen en in staat zijn om onderwijs te bieden dat aansluit bij uiteenlopende leer- en ondersteuningsbehoeften, waaronder die van hoogbegaafde leerlingen.

Meer kennisverspreiding bij docenten, ouders en hulpverleners

Het college erkent het belang van deskundigheidsbevordering voor professionals. Sinds 2019 zijn verschillende initiatieven opgestart om de kennis over hoogbegaafdheid te vergroten en de samenwerking tussen onderwijs- en jeugdhulpverleners te verbeteren, zoals hierboven beschreven.

⁶ De overstap van basisschool naar middelbare school verloopt in de regio Haaglanden via de BOVO-procedure (Begeleiding en Overdracht van Leerlingen). Deze procedure bevordert goede afstemming tussen scholen, ouders en professionals, zodat leerlingen een soepele overgang ervaren en de continuïteit van zorg en begeleiding gewaarborgd blijft.

Voor ouders is er informatie te vinden over lokale en landelijke hoogbegaafdheidsvoorzieningen via de Sociale Kaart Den Haag. Daarnaast organiseert het samenwerkingsverband Kracht ouderavonden voor ouders van hoogbegaafde kinderen; ook deze informatie is beschikbaar via de sociale kaart.⁷

Tussenvoorziening tussen basisschool en middelbare school

Het actieplan verwijst naar de groep 9-klas van het Novum College als voorbeeld, zoals genoemd is deze klas ook toegankelijk voor Haagse leerlingen. Hoewel er momenteel geen definitieve besluitvorming over uitbreiding is, wordt in afstemming met de betrokken partners onderzocht of en onder welke voorwaarden uitbreiding van deze voorziening in de toekomst wenselijk en haalbaar is.

Hoogbegaafdheidsklassen op scholen en een hoogbegaafdheidsschool in Den Haag

Het college onderschrijft het belang van een onderwijsaanpak die recht doet aan verschillen in leerbehoeften, zowel voor hoogbegaafde leerlingen als voor leerlingen die gebaat zijn bij een rustiger leertempo. Het Haagse onderwijsbeleid richt zich op het waarborgen en uitbreiden van toegang tot passend onderwijs binnen de reguliere schoolcontext, zodat dit aanbod laagdrempelig en breed toegankelijk is voor alle leerlingen. Het college werkt daarom samen met scholen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs en jeugdhulp aan het versterken van de professionele basisexpertise binnen de scholen.

Leerlingen die (tijdelijk) behoefte hebben aan specifieke onderwijsondersteuning, waaronder hoogbegaafde leerlingen, moeten toegang krijgen tot passende voorzieningen. Voorbeelden hiervan zijn de C+ groepen en de groep 9 klas, die specifiek zijn ingericht voor hoogbegaafde leerlingen met aanvullende sociaal-emotionele en ontwikkelingsbehoeften. Deze voorzieningen zijn tijdelijk van aard, met de ambitie dat leerlingen uiteindelijk doorstromen naar een reguliere schoolomgeving, waar onderwijsprofessionals met versterkte expertise in hoogbegaafdheid effectief kunnen inspelen op hun onderwijsbehoeften.

Het oprichten van een afzonderlijke voltijdschool voor hoogbegaafde leerlingen sluit dan ook niet aan bij de koers van het Haagse onderwijsveld, de samenwerkingsverbanden en de beleidslijn van het Ministerie van OCW. Structurele afzondering van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in exclusieve leeromgevingen wordt niet gezien als een houdbare of wenselijke oplossing. Deze benadering beperkt niet alleen de sociale interactie van deze leerlingen met een diverse groep leeftijdsgenoten, maar belemmert ook de ontwikkeling van inclusieve schoolculturen waarin alle leerlingen zich gezien en gesteund kunnen voelen en van elkaar kunnen leren. Het college ondersteunt daarom de ingezette lijn om het onderwijsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen verder te verbeteren en uit te breiden binnen de reguliere schoolcontext, met aandacht voor versterking van de benodigde expertise bij de professionals op school.

⁷ Hoogbegaafdheid, Sociale Kaart Den Haag: [Hoogbegaafdheid - Sociale Kaart Den Haag](#)

Concluderend

De motie en het bijbehorende actieplan vormden een waardevolle aanleiding om in kaart te brengen wat er al wordt ondernomen op het gebied van hoogbegaafdheidsonderwijs in Den Haag en waar ruimte is voor verdere versterking. De input uit de gesprekken met relevante partners uit onderwijs en zorg is meegenomen in de beantwoording van de motie en zal richting geven aan de doorontwikkeling van beleid en praktijk, waaronder de ontwikkeling van de Haagse Educatieve Agenda 2026–2030. In dit proces zal de gemeente nauw samenwerken met de Projectgroep Begaafdheid van SPPOH en SWVZHW, met als doel het hoogbegaafdheidsonderwijs in Den Haag structureel te versterken.

Het college dankt de raad voor het initiatief en beschouwt de motie hiermee als afgedaan.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen